

STICHTING RADIOGEMEENTE

PREKENSERIE JAARGANG 58 NR 29

Schriftlezing:

MICHA 1 : 2 - 5; 4 : 1 - 3;
5 : 1 - 4 EN 1 KORINTHE 1 : 26
- 28

OOG VOOR HET KLEINE

DOOR KLAAS DE BOER

Gehouden op

15 december 2013 in de
Petruskerk in Amsterdam

Het zijn maar kleine dingen die je leven soms mooi maken. Dat zingen hier in die oude Petruskerk met die trompet erbij en dat orgel. Het is een feest om te horen en mee te maken. Nu ligt vanmorgen de Bijbel open bij Micha. Micha betekent: *wie is als God?* Je zou dus kunnen zeggen: wie is nu gelijk aan de Here God? De Bijbel spreekt dan over: wie is gelijk aan Jahweh? Dan wordt er niet *macht* bedoeld, maar er wordt *barmhartigheid* en *genade* bedoeld. Wie is er nu net zoals God zó barmhartig en zó genadig? Toch niemand?

Als je soms mensen ziet... Wij willen iedere keer meer, meer, meer: meer macht, meer grootheid, meer aanzien, meer diploma's. Een eigen huis, noem maar op. Wij willen groot zijn. Net zoals één van mijn kleinkinderen zei: "Als ik eerst maar groot ben..." Maar God doet het precies andersom. God is groot, God is heilig en die grote God maakt Zich klein, omdat Hij van mensen houdt. Daarom wordt het nu Kerstfeest, het feest van Gods grote genade. Wie is er als God?

Er zijn mensen die zich afvragen: is er nog wel een God? Mensen hebben ook hun eigen beeld bij God. Hoe zal God er uitzien? Bestaat Hij wil? Je hebt Hem soms alleen nodig als een hulp bij ongelukken. Nee, God hebben we soms tot een karikatuur gemaakt. Zoals wij denken dat God zal zijn. Maar God is heilig. God is heel ver weg. God is heel groot.

Dan wordt het Advent en dan zie je dat die God heel ver weg in de hemel klein wordt. Een doodgewoon Kindje in een kribbe in Bethlehem. Om ons leven, als we het niet meer zien zitten, toch weer groot te maken. God, die als het ware van de hemel naar beneden kwam en bij ons ging zitten in de zondaarsbank. God, die met je meelijdt als je verdriet hebt. Zo is nu God.

Heel veel mensen hebben daar moeite mee. Zou God wel bestaan? Wie is Hij? Wat doet Hij? Op die vragen kun je een antwoord vinden in Micha. Dat is een heel klein boekje dat een beetje achterin het Oude Testament staat. Een beetje weggedrukt in de bibliotheek van de Bijbel. Er wordt weinig over gepreikt. Je bent die bladzijden ook zo voorbij en dan lees je er overheen. Dan ben je weer dankbaar dat je in het Nieuwe Testament bent.

Micha was een profeet die leefde ongeveer 750 jaar voor de komst van de Here Jezus. Hij was een leerling van Jesaja. Micha leefde in de tijd dat het Tienstammenrijk weggevoerd was in ballingschap. Assyrië en Babel, och, u kent dat allemaal. Alle mensen waren meegenomen en in Jeruzalem, de hoofdstad, woonden alleen nog de mensen van het Tweestammenrijk. En die mensen van het Tweestammenrijk dachten: het zal onze deur wel voorbijgaan. Wij wonen zo dichtbij de tempel, dat komt niet aan onze voordeur. Wij zijn toch zeker wel veilig? Wij hebben toch Jeruzalem? Jazeker.

Maar dan komt Micha. En Micha heeft een totaal ander bericht. Hij zegt tegen die mensen, dat kleine deel dat overgebleven is: "Jullie zullen weggevoerd worden." Er wordt ook gevraagd: "Waarom dan?" "Omdat je je van God en gebod niets hebt aangetrokken." "Micha, wie is God?"

Daarom hebben we nu die gedeelten uit Micha gelezen. Als je dat deze week nu nog eens een keer naleest, dan zul je ontdekken dat ieder hoofdstuk in Micha wat te zeggen heeft. In Micha 1, dat we gelezen hebben, is God de *eerlijke Rechter*, die recht spreekt. Dan kun je wel bang zijn voor God als je je leven ziet: wat zal God met mijn leven doen? Ja, de buitenkant van mensen lijkt nog wel een beetje. Maar die binnenkant en die gedachten? Net zoals in de tijd van Micha: daarin staan de afgoden centraal.

Toen ik er deze week over nadacht, dacht ik: dat is precies hetzelfde als onze tijd. Bij ons staan ook de afgoden centraal: tv, auto, egomaatschappij, jezelf: ik kan het zelf wel klaren. En je ziet dat langzaam maar zeker ook in Nederland God en het geloof op een zijspoor worden gerangeerd. God en geloof zijn uit het zicht. Verdwenen... Ja, je gaat nog naar de kerk. Maar is het nu een pure werkelijkheid voor je?

Dat is bij God totaal anders. God kan het niet hebben dat mensen langs elkaar heen leven. Daarom grijpt Hij in. Daarom wordt het Advent en komt er Iemand, zegt Micha, "*die recht zal maken wat krom is*". Dat staat zo in Micha 1.

In Micha 2 wordt er gesproken over de *Goede Herder*. Wat kun je je als schaap soms machteloos voelen. Dan heb je sterke machten om je heen zoals armoede en pijn. Micha zegt: "Het zijn de machthebbers die gewoon hun gang gaan." Mensen, die op verkeerde manieren met hun macht omgaan, onrecht doen.

Micha, het kon wel een dia zijn van onze tijd. Onrecht in de wereld, dat hebben we. Machthebbers, die verkeerd met hun macht omgaan, hebben we. Ziekte en pijn hebben we. Niet op de schepping letten... Doen we. Milieuvervuiling. De ozonlaag die kapotgaat. Honger... "Geef ons heden ons dagelijks brood."

En in Micha 2 zegt God: "Ik wil dat je zorgvuldig met elkaar en de schepping omgaat." Net zoals een goede herder zorgt voor zijn kudde. Want wie is nu een goede herder? Die zijn schapen kent en voor zijn schapen zorgt. En dan krijg je in Micha 2 die opdracht om een goede herder te zijn, om op de kudde te passen, om de mensen om je heen, om de schepping in de gaten te houden en oog voor elkaar te hebben.

"Micha, wat is God nog meer?" Micha 3 spreekt over een *zwijgende God*, zodat je je afvraagt: waar is God nu? "Micha, je laat een dia zien van onze tijd. Als je je afvraagt waarom er zoveel honger is in de wereld: waar is God? Waarom zoveel vluchtelingen in de wereld? Waarom zoveel natuurrampen? Als je de Filippijnen ziet met al die ellende, waar is God dan? Ziekte in je leven. Waar is God?"

In Micha 3 wordt heel veel gebeden. Maar de hemel blijft dicht. God lijkt wel doof. God bestaat niet, Hij zwijgt. Geen antwoord. De hemel van koper. Een God die Zich verbergt. Kan dat? Ja, dat kan. Dat staat in de Bijbel in de Psalmen: een God die Zich verborgen houdt. "Waar is God?" vraagt Asaf. Maar in de Bijbel staat ook dat je God moet zoeken. En in de Bijbel staat ook dat je God kunt vinden. Dat is de leermeester van Micha die dat zegt. "Zoek de Here, terwijl Hij te vinden is." En... God laat Zich vinden.

Wij hebben ook Micha 4 gelezen. De *Koning* op Zijn troon in Jeruzalem. Heel veel mensen stromen toe. Waar zijn ze naar op zoek? Naar echte, echte vrede. En de Naam van die Koning is de Vrededorst. En wanneer zal nu Zijn Rijk aanbreken? Nu, de tijd wordt niet genoemd.

Wel wordt gezegd dat de weg naar die Koning toe niet over rozen gaat. Net als een vrouw die in barensnood is. Het kan soms erg zijn, maar je krijgt er wel wat moois voor terug.

Zo zal het ook zijn in die moeilijke tijd die aanbreekt: de ballingschap. Weggevoerd, weg van de tempel, ver van huis.

Dan zie ik het leven van mensen. Zoals afgelopen week waarin ik veel mensen sprak. Je wordt ziek. Nooit wat gemankeerd, 57 jaar, en dan wordt er wat ontdekt in je buik en komt er een nader onderzoek en zeggen ze: "Vlekjes op de longen, vlekjes aan de darmen, vlekjes op de lever. Niets meer aan te doen. Misschien alleen nog wat levensverlenging." Dan had je je leven toch anders voorgesteld? Dat had je toch anders gedacht?

Of die mevrouw die me belde. "Ik kijk zo tegen die feestdagen op. Want mijn kinderen? Ze komen niet meer." Of jonge mensen: "Op school haast allemaal onvoldoendes." Of je relatie... Je voelt je alleen op de wereld, eenzaam. De zonde in je leven... Verslaving, noem maar op.

In de Bijbel voorspelt Jezus, dat er een moeilijke tijd zal komen voordat Hij terugkomt: oorlogen, geruchten van oorlogen, honger, de liefde zal verkillen. Maar... dat gaat voorbij. "En dan," zegt Micha, "ben je op God aangewezen en komt die beloofde Messias." En die Messias is een vertrouwenspersoon.

Je moet het niet van mensen verwachten, nee, van God. Geen militaire macht, nee, een Vredevorst. Verwacht het niet van een Miljoenenkanjer of een Postcodeloterij, nee, verwacht het nu van de Here God. Ga niet verder met je afgodendienst, maar geloof in Hem. Want voor die mensen komt de echte bevrijding. Dan zal Hij het waarmaken.

En dat komt - en dan zijn we bij Micha 5 - niet uit Jeruzalem, die grote stad, maar uit dat kleine stadje Bethlehem. Want de koningen van de aarde en de leiders in de tempel hebben gefaald. Het wordt een chaos en ze zijn onmachtig om die puinhopen weer te herstellen. Dan zegt Micha: "Kijk nu naar Bethlehem. Daar in Bethlehem gaat God opnieuw beginnen. God begint met de kleine din gen. Niet dat grote Jeruzalem, maar dat kleine Bethlehem. Zo zal het opnieuw gaan. Niet kijken naar het grote, maar kijken naar het kleine. Want het grote wordt onder de voet gelopen." God heeft het helemaal gehad met Jeruzalem.

Misschien dat je daar wel een belofte uit mag halen, dat je God, als het misschien in je leven wanhopig is, niet moet zoeken in Jeruzalem, maar in Bethlehem. Dat deden de Wijzen uit het Oosten ook. "Waar is de geboren Koning der Joden?" En ze gingen op weg naar... Jeruzalem. En waar moesten ze zijn? In Bethlehem...

Nu kun je natuurlijk zeggen: God koos Bethlehem uit. Nee, God heeft, omdat Jeruzalem zo groot was, het kleine uitgekozen. God zegt niet: Kijk nu eens naar de mensen die het allemaal zo groot doen in het geloof. Nee, God zegt: "Kijk nu eens naar die arme man die bidt: O Heer, wees mij, zondaar, genadig."

Als je misschien een puinhoop gemaakt hebt van je leven en geen zicht meer hebt door de tunnel heen, dan wordt het feest als je in gaat zien dat God juist voor jou gekomen is: voor kleine mensen. Als je ontdekt dat je er hopeloos voor staat, dat er geen enkele reden tot optimisme is, dan kiest God voor het kleine.

Dat is in de Bijbel ook zo. God zoekt het kleine. Een voorbeeldje? Jozef zoekt zijn grote broers. Jozef was de kleine. Mozes - en we zongen het deze week: "Mozes, klein, klein kindje, je loopt gevaar." En Gideon? Dat kleine legertje? Heel klein. Dan die David. Ja, eerst kwamen al die groten en toen vroeg Samuël: "Heb je nog meer jongens?" "Ja, nog een achterdeurtje, een kleintje op het veld." En die was het. Mefiboseth kent u. Hij telde niet mee, verlamd aan beide voeten. Maar God zei: "Ik heb je nodig." En die profeet die zich moest wassen in die grote rivier de Jordaan. Dat was in zijn ogen een kleine: "Mijn rivieren zijn veel groter." En het kleinste zaadje, het mosterdzaadje, was genoeg. En Paulus? "Je naam betekent *kleintje*. Jij bent een uitverkoren vat en Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht."

Dan wordt het Kerstfeest. Maria: een klein meisje. Het Grote Nieuws werd bij herders gebracht die niet meetelden. En in de tempel wachtten twee oude mensen: Simeon en Anna. En hier in Micha: geen groot Jeruzalem, maar het kleine Bethlehem. God zoekt het in het kleine. Niet bij mensen die denken dat ze het wel kunnen. Nee, misschien wel bij afgeschrevenen. God denkt totaal anders. Bethlehem..

Micha, wie is God? God zoekt het kleine. God zoekt een klein groepje hier in Amsterdam. De drie G's: het is Gods Grote Genade. En Jezus is er ook voor u. Wat kun je soms in angst zitten. Wat kun je een verdriet hebben. Schuldgevoelens. Maar als je dan gevangen zit, denk dan aan het volk in Egypte. God bevrijdde ze en God gaf redding.

Dan mag je "Dank Je wel" zeggen. Weet u waarom? Dat staat ook in Micha. "God leert ons wat goed is: goed te doen." Dat voel je. "En God vraagt om recht te doen: denk aan je naaste." "God vraagt om getrouwheid lief te hebben en ootmoedig te wandelen met je God." Dan ben je bestand tegen de vijanden, Micha, want zo is God. Dan ga je de toekomst tegemoet, de grote toekomst. Dan weet je van de wederkomst van Jezus en weet je dat het leven verder gaat.

Want God is - wat zei Micha ook alweer? God is *Rechter*, God is de *Goede Herder*, God is soms de *zwijgende God*, maar God is ook de *Koning* die komt. Dan sta je met verwondering te kijken en kniel je bij de kribbe neer. Dan hoor je bij de kudde van Jezus. Je kijkt in die kribbe en je stamelt: "Dank U wel. Want, Here Jezus, ook voor mij kwam U naar deze wereld. Ook voor mij. Maak mij in mijn kleinheid groot. Geef dat ik Uw kind mag worden en zijn, dat U wil volgen, dat U wil dienen."

Want Micha betekent: wie is God? Dan ga je uitdelen en het licht tegemoet. Dan ga je je Heiland volgen alle dagen van je leven. Ook de komende Kerstdagen samen met Hem. Amen.